

Αριθμός 1940

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ
(ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΤΟΥ 2001, 122(Ι) ΤΟΥ 2001,
139(Ι) ΤΟΥ 2002 ΚΑΙ 10(Ι) ΤΟΥ 2003)

ΑΡ. 3701

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡ. 197

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου — απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου και φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας.

1. Διαδικασία:

Στις 19 Οκτωβρίου 2001 κοινοποιήθηκε από το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων, ατομική ενίσχυση, η οποία φέρει τον τίτλο «Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου— Απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου και φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλουμένων ως ο "Νόμος") και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001. Η χορήγηση της συγκεκριμένης ατομικής ενίσχυσης είχε αρχίσει κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του Νόμου και πρόκειται να συνεχιστεί για διάστημα μεγαλύτερο των δύο χρόνων. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά, με βάση το άρθρο 21, υφιστάμενη ενίσχυση, η οποία κοινοποιείται στον Έφορο.

Στις 7 Δεκεμβρίου 2001, ο Έφορος εξέδωσε την απόφαση με τίτλο «Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου – Απαλλαγή από Τέλη Χαρτοσήμου», η οποία δημοσιεύτηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της 21ης Δεκεμβρίου 2001. Στην απόφαση αναφερόταν ότι το κοινοποιηθέν μέτρο δε συνιστούσε δημόσια ενίσχυση αφού δεν πληρούτο μία από τις προϋποθέσεις για την ύπαρξη δημόσιας ενίσχυσης, δηλαδή η νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού. Η ανεύρεση νέων στοιχείων όσον αφορά τον ανταγωνισμό του ηλεκτρισμού με άλλες μορφές ενέργειας κατέστησε αναγκαία την επανεξέταση του θέματος και την έκδοση νέας απόφασης από τον Έφορο.

2. Περιγραφή της κοινοποιηθείσας ατομικής ενίσχυσης:

- (α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.
- (β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η στήριξη της Αρχής Ηλεκτρισμού Κύπρου (εφεξής καλουμένης ως η «ΑΗΚ»).
- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή απαλλαγής από τα τέλη χαρτοσήμου που καταβάλλονται με βάση τους περί Χαρτοσήμων Νόμους του 1963 μέχρι 2002 και το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας που καταβάλλεται με βάση τους περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμους του 1980 μέχρι 2002.
- (δ) δικαιούχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου.
- (ε) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει ως νομική βάση το άρθρο 25 του περί Ανάπτυξης Ηλεκ-

τρισμού Νόμου Κεφ. 171 και των περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμων του 1960 μέχρι 1999 και το άρθρο 18(δ)(vi) των περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας Νόμων του 1980 μέχρι 2002·

(στ) η Αρχή δεν κοινοποίησε οποιαδήποτε εκτίμηση για τις απώλειες δημόσιων εσόδων·

(ζ) η κοινοποιηθείσα ενίσχυση έχει απεριόριστη διάρκεια.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

(α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, "δημόσια ενίσχυση" σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ενοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής κατά το μέτρο που επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις του Νόμου:

(i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο. Η παρεχόμενη απαλλαγή από τα τέλη χαρτοσήμου και το φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας σημαίνει παραίτηση του Δημοσίου από τέλη και φόρους που θα εισέπραττε κανονικά και άρα απώλεια δημόσιων εσόδων·

(ii) συνιστά οικονομική ενίσχυση, αφού η απαλλαγή που παρέχεται στην ΑΗΚ σημαίνει ελάφυνση από τις συνήθεις φορολογικές επιβαρύνσεις της, με αποτέλεσμα να έχει εξοικονόμηση πόρων·

(iii) συνιστά ενοϊκή μεταχείριση ορισμένων επιχειρήσεων ή κλάδων παραγωγής, κι αυτό γιατί η απαλλαγή παρέχεται σε συγκεκριμένη επιχείρηση που δραστηριοποιείται στον τομέα της ενέργειας·

(iv) τέλος, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό, κι αυτό γιατί η οικονομική ενίσχυση που παρέχεται από δημόσιους πόρους στην ΑΗΚ μειώνει το κόστος των υπηρεσιών της με αποτέλεσμα να προσφέρει υπηρεσίες στην αγορά ενέργειας με ευνοϊκότερους όρους σε σχέση με τις μη ενισχυόμενες κυπριακές ή ξένες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διανομή άλλων μορφών ενέργειας. Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση επηρεάζει τη θέση επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην αγορά ενέργειας της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως, επιχειρήσεις εισαγωγής και διανομής άλλων μορφών ενέργειας π.χ. υγραερίου, με αποτέλεσμα να επηρεάζει τις συναλλαγές μεταξύ της Δημοκρατίας και των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αγορά ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία παραμένει μία κλειστή, μη απελευθερωμένη αγορά. Το ηλεκτρικό ρεύμα παράγεται και διανέμεται σε όλη τη Δημοκρατία από την Αρχή,

με αποτέλεσμα να μην υφίστανται συνθήκες πραγματικού ανταγωνισμού. Η παραγωγή και παροχή ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία ρυθμίζεται από τον περί Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 170 και τους περί Ηλεκτρισμού Νόμους του 1976 μέχρι 1990, καθώς και από τον περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμο, Κεφ. 171 και τους περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμους του 1960 μέχρι 1999.

Η Αρχή, επομένως, δεν ανταγωνίζεται με οποιαδήποτε επιχείρηση στην παραγωγή, προμήθεια και διανομή ηλεκτρικής ενέργειας στη Δημοκρατία. Λαμβάνοντας, επίσης, υπόψη το μικρό μέγεθος του δικτύου μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και την ανύπαρκτη διασύνδεση (εισαγωγές-εξαγωγές) με αγορές άλλων χωρών, δεν υφίσταται ζήτημα νόθευσης του ανταγωνισμού με μη ενισχυόμενες ξένες επιχειρήσεις του τομέα παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας.

Εντούτοις, η νόθευση του ανταγωνισμού υφίσταται στο επίπεδο μεταξύ των διάφορων πηγών ενέργειας. Λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Κύπρο λειτουργούν βιομηχανικοί και οικιακοί καυστήρες που χρησιμοποιούν ως καύσιμο είτε τον ηλεκτρισμό είτε το υγραέριο είτε το πετρέλαιο, η χορήγηση ενισχύσεων στο μοναδικό παραγωγό και διανομέα ηλεκτρισμού μειώνει τις τιμές του ηλεκτρισμού και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό σε βάρος των προμηθευτών πετρελαίου και υγραερίου. Η νόθευση ή απειλή νόθευσης του ανταγωνισμού επεκτείνεται και στην αγορά συστημάτων θέρμανσης και κουζινών που χρησιμοποιούν υγραέριο ή ηλεκτρισμό.

(γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου, σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες όμως απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία και τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις, που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι δεν εφαρμόζονται στην περίπτωση της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης.

(δ) Εφόσον από τα ανωτέρω κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε αν ανήκει σε μία από τις κατηγορίες ενισχύσεων που προνοούν τα άρθρα 4 και 5 του Νόμου.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Κατόπιν έρευνας του Εφόρου, προέκυψε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν ανήκει στις κατηγορίες των ενισχύσεων που αναφέρονται στις παρα-

γράφους (α), (β), (γ) και (δ) του άρθρου 4 του Νόμου. Επίσης, εξετάστηκε εάν η κοινοποιηθείσα ενίσχυση ανήκει στην κατηγορία των ενισχύσεων του άρθρου 4(ε) του Νόμου, δηλαδή τις ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλίου, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές.

Ο Έφορος, κατά την άσκηση της εξουσίας που του χορηγεί το συγκεκριμένο άρθρο, έκρινε ότι η ενεργοποίηση του παραπάνω άρθρου προϋποθέτει την εκ των προτέρων ικανοποίηση όλων των παρακάτω κριτηρίων, τα οποία αναφέρονται και στην Εγκύκλιό του Αρ. 6 με τίτλο: «Οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμοι του 2001, Υπηρεσίες Γενικού Οικονομικού Συμφέροντος» :

- (i) Η υπηρεσία αυτή πρέπει να είναι υπηρεσία γενικού οικονομικού συμφέροντος, δηλαδή, λαμβάνοντας υπόψη και τις ιδιαιτερότητες της κάθε περίπτωσης, πρέπει να είναι αναγκαία για την καθημερινή ζωή των πολιτών και να προσφέρεται σε όλους τους πολίτες που κατοικούν στην επικράτεια του συγκεκριμένου κράτους σε κανονική βάση και σε επαρκή ποσότητα και τιμή·
- (ii) η διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει να έχει ανατεθεί στην επιχείρηση ρητά και επίσημα (με νομοθετική, κανονιστική, διοικητική πράξη, γραπτή απόφαση, σύμβαση) από το Δημόσιο·
- (iii) οι δημόσιες ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιχειρήσεις γενικού οικονομικού συμφέροντος θα πρέπει απλώς να αντισταθμίζουν και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Σύμφωνα με το άρθρο 12 των περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμων, η Αρχή έχει το καθήκον να εκτελεί τις εξής γενικές λειτουργίες:

- (α) Να παράγει ηλεκτρισμό και να συντηρεί και λειτουργεί οποιαδήποτε εγκατάσταση ή επιχείρηση της Αρχής·
- (β) να εξασφαλίζει την προμήθεια ηλεκτρισμού σε λογικές τιμές·
- (γ) να διεξάγει οποιαδήποτε εργασία που συνήθως σχετίζεται με επιχείρηση ηλεκτρισμού·
- (δ) να προάγει και ενθαρρύνει τη χρήση ηλεκτρισμού και ειδικά τη χρήση αυτού για γεωργικούς, βιομηχανικούς και κατασκευαστικούς σκοπούς·
- (ε) να προάγει και ενθαρρύνει την ανάπτυξη των φυσικών πόρων της Δημοκρατίας σε σχέση με την παραγωγή ηλεκτρισμού.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 13 του πιο πάνω αναφερόμενου νόμου, η Αρχή καθίσταται ο παραγωγός για την παραγωγή, προμήθεια και διανομή σε όλη τη Δημοκρατία, εξαιρουμένης οποιασδήποτε περιοχής προμή-

θειας, στην οποία λειτουργεί κάποια άλλη επιχείρηση βάσει των περί Ηλεκτρισμού Νόμων. Το άρθρο 15 θεσπίζει καθήκον της Αρχής να παρέχει ηλεκτρισμό σε πρόσωπα που χρησιμοποιούν ενέργεια. Το άρθρο 22 προβλέπει την υιοθέτηση συντελεστών και κλιμάκων χρεώσεων για τον ηλεκτρισμό που πωλείται από την ΑΗΚ. Στο ίδιο άρθρο ορίζεται ρητά ότι επιτρέπεται η εφαρμογή διαφορετικών συντελεστών για διαφορετικές τοποθεσίες, αλλά με τέτοιο τρόπο ώστε να μη δίνεται αδικαιολόγητη προτίμηση σε οποιαδήποτε περιοχή.

Το Υπουργικό Συμβούλιο έχει την εξουσία, με βάση το άρθρο 4 των περί Ηλεκτρισμού Νόμων, να χορηγεί Διάταγμα που να εξουσιοδοτεί οποιαδήποτε εταιρεία ή πρόσωπο να παρέχει ή παράγει ηλεκτρισμό εντός δεδομένης γεωγραφικής περιοχής. Όπως, όμως, αναφέρει το άρθρο 44 του ίδιου νόμου, κανένα τέτοιο Διάταγμα δεν παραχωρείται σε οποιοδήποτε πρόσωπο, εκτός αν έχει δοθεί ειδοποίηση για τις λεπτομέρειες της αίτησης για τέτοιο Διάταγμα στην Αρχή και εκτός αν η Αρχή έχει είτε εκφράσει προς το Υπουργικό Συμβούλιο την αδυναμία της να αναλάβει τη λειτουργία σε σχέση με την οποία έγινε η αίτηση αυτή ή εντός τέτοιου χρόνου μετά που δόθηκε η ειδοποίηση αυτή, όπως το Υπουργικό Συμβούλιο ήθελε θεωρήσει εύλογο, απέτυχε να ικανοποιήσει το Υπουργικό Συμβούλιο για την ικανότητά της να αναλάβει τις λειτουργίες αυτές. Όπως συνάγεται λοιπόν από τις πιο πάνω αναφερόμενες διατάξεις, η εξουσία του Υπουργικού Συμβουλίου να χορηγεί άδεια σε άλλη επιχείρηση για την παροχή ηλεκτρισμού σε συγκεκριμένη περιοχή είναι περιορισμένη και εξαρτάται από την ικανότητα της Αρχής να αναλάβει η ίδια τη συγκεκριμένη λειτουργία.

Με βάση, λοιπόν, το ως άνω αναφερόμενο νομοθετικό πλαίσιο, να μην δεν απαγορεύεται σε άλλες επιχειρήσεις να παράγουν και διανέμουν ηλεκτρική ενέργεια στη Δημοκρατία, πλην όμως μία τέτοια παραγωγή και διανομή εξαρτάται από την άδεια του Υπουργικού Συμβουλίου. Η άδεια αυτή συνοδεύεται από ορισμένα προνόμια, τα οποία κατοχυρώνονται στους περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμους και αποσκοπούν στην εκπλήρωση των καθηκόντων και αρμοδιοτήτων της Αρχής, όπως την εξουσία απόκτησης ακίνητης ιδιοκτησίας και την εξουσία εισόδου σε γη.

Ενόψει των ανωτέρω, προκύπτει ότι έχει ανατεθεί στην ΑΗΚ δια νόμου η διαχείριση υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος. Ο σκοπός, οι αρμοδιότητες και η λειτουργία της ΑΗΚ, σύμφωνα με τις διατάξεις των περί Ηλεκτρισμού Νόμων και των περί Ανάπτυξης Ηλεκτρισμού Νόμων, κατατάσσουν τη δραστηριότητα της ΑΗΚ στην έννοια του γενικού οικονομικού συμφέροντος, αφού η ΑΗΚ οφείλει να εξασφαλίζει την αδιάκοπη παροχή ηλεκτρικού ρεύματος επί του συνόλου του εδάφους ευθύνης της, σε όλους τους καταναλωτές, τοπικούς διανομείς ή τελικούς χρήστες στις ποσότητες που ζητούνται ανά πάσα στιγμή, με ομοιόμορφα τιμολόγια και υπό συνθήκες που δεν μπορούν να μεταβάλλονται παρά μόνο σύμφωνα με αντικειμενικά κριτήρια εφαρμοζόμενα σε όλους τους πελάτες. Υπάρχει λοιπόν ορισμός αλλά και ανάθεση με νόμο τέτοιων δημοσίων υπηρεσιών που θα μπορούσαν να χαρακτηρισθούν ως υπηρεσίες γενικού οικονομικού συμφέροντος, με αποτέλεσμα να ικανοποιούνται τα δύο πρώτα κριτήρια για την ενεργοποίηση του άρθρου 4(ε) του Νόμου.

Όπως αναφέρει το άρθρο 4(ε) του Νόμου, οι ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμέ-

νες με τη διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος πρέπει να είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που έχει ανατεθεί στις επιχειρήσεις αυτές. Εκτός, όμως, από αναγκαίες οι δημόσιες ενισχύσεις πρέπει να είναι και ανάλογες και να μην υπερβαίνουν το συμπληρωματικό κόστος, το οποίο προκύπτει από την ιδιαίτερη αποστολή γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην επιχείρηση.

Με επιστολή του ημερ. 10 Φεβρουαρίου 2003, ο Έφορος ζήτησε από την ΑΗΚ να προσκομίσει αξιόπιστα αποδεικτικά στοιχεία για το κόστος της διαχείρισης της υπηρεσίας γενικού οικονομικού συμφέροντος που της έχει ανατεθεί, έτσι ώστε να υπολογιστεί η ενίσχυση που είναι αναγκαία για την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής της. Με επιστολή της ημερ. 12 Μαρτίου 2003 προς τον Έφορο, η ΑΗΚ απάντησε ότι τα εισοδήματά της στο σύνολό τους ξεπερνούν το συνολικό κόστος αφήνοντας πλεονάσματα τα οποία θεωρούνται και απαραίτητα για να μπορέσει η Αρχή να υλοποιεί τα αναπτυξιακά της προγράμματα. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με την ΑΗΚ, δε χρειάζεται να υποβληθούν τα στοιχεία που ζήτησε με την επιστολή του ο Έφορος. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι ούτε και η ενίσχυση που χορηγείται στην ΑΗΚ έχει επιμετρηθεί, είναι αδύνατο να διαπιστωθεί από τον Έφορο κατά πόσο η ενίσχυση είναι αναγκαία και ανάλογη με το κόστος της αποστολής γενικού οικονομικού συμφέροντος που έχει ανατεθεί στην ΑΗΚ. Ως εκ τούτου, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν πληροί το κριτήριο (iii) ανωτέρω, και άρα δε δύναται να εγκριθεί με βάση το άρθρο 4(ε) του Νόμου.

Περαιτέρω εξετάστηκε σε ποια από τις κατηγορίες ενισχύσεων του άρθρου 5 του Νόμου, που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, εμπίπτει η κοινοποιηθείσα ενίσχυση.

Αφού λήφθηκε υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης, κρίθηκε ότι αυτή εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων που δύναται να εγκριθούν για να προωθήσουν την ανάπτυξη ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο οι συγκεκριμένοι όροι της ενίσχυσης διασφαλίζουν σε ικανοποιητικό βαθμό την πιθανή επίτευξη του στόχου που επιδιώκεται.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση που χορηγείται χωρίς καμία άμεση υποχρέωση, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, εκ μέρους της δικαιούχου επιχείρησης που να διασφαλίζει τη βελτίωση της χρηματοοικονομικής κατάστασής της, δηλαδή χωρίς να χρηματοδοτεί άμεσα επενδύσεις ή δημιουργία θέσεων εργασίας ή έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη. Ενισχύσεις αυτής της μορφής χαρακτηρίζονται ως λειτουργικές ενισχύσεις.

Οι λειτουργικές ενισχύσεις ενδέχεται να εμπίπτουν στις κατηγορίες δημόσιων ενισχύσεων που ο Έφορος δύναται να εγκρίνει, δυνάμει του άρθρου 5 του Νόμου. Βασικές, όμως, προϋποθέσεις για να εγκριθούν από τον Έφορο ενισχύσεις δυνάμει του άρθρου 5, είναι οι ενισχύσεις αυτές να είναι κατάλληλες και απαραίτητες για την επίτευξη των σκοπών του άρθρου 5. Οι ενισχύσεις λοιπόν που εγκρίνονται δυνάμει του άρθρου 5 πρέπει να μην ξεπερνούν τα όρια του τι είναι κατάλληλο και αναγκαίο για την επίτευξη των

επιδιωκόμενων σκοπών του συγκεκριμένου άρθρου. Ο μακροχρόνιος όμως χαρακτήρας της ενίσχυσης σε συνδυασμό με τα βασικά στοιχεία της, δηλαδή την έλλειψη άμεσης, σε σχέση με το επιλέξιμο κόστος, υποχρέωσης εκ μέρους του δικαιούχου και την αδυναμία επιμέτρησής της, την καθιστά ακατάλληλη και δυσανάλογη για την επίτευξη των σκοπών που επιδιώκονται από το άρθρο 5.

Γι' αυτούς τους λόγους, κρίθηκε ότι λειτουργικές ενισχύσεις δύναται να εγκριθούν από τον Έφορο υπό πολύ αυστηρές προϋποθέσεις και κατά κανόνα σε περιπτώσεις, οι οποίες αναφέρονται ρητά στους Κανονισμούς που εκδίδονται δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου και περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση κατηγοριών δημόσιων ενισχύσεων που εμπίπτουν στους τομείς που καλύπτει το άρθρο 5.

Κατ' επέκταση, η φορολογική απαλλαγή που παρέχεται με την κοινοποιηθείσα ενίσχυση, ως λειτουργική ενίσχυση, αποβλέπει στο να απαλλάξει την ΑΗΚ από τις φορολογικές δαπάνες που θα έπρεπε να επωμισθεί στα πλαίσια της τρέχουσας διαχείρισης των συνήθων δραστηριοτήτων της. Το αποτέλεσμα είναι να νοθεύεται ο ανταγωνισμός μεταξύ της ΑΗΚ και των μη ενισχυόμενων κυπριακών ή ξένων επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην παραγωγή και διανομή άλλων μορφών ενέργειας στην Κύπρο και τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να υπάρχει σαφής κίνδυνος αλλοίωσης των όρων των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον, χωρίς να καθίσταται δυνατή η επίτευξη ενός από τους στόχους που αναφέρονται στο άρθρο 5 του Νόμου (ανάπτυξη οικονομικών δραστηριοτήτων).

Ενόψει των πιο πάνω, η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν είναι ούτε κατάλληλη αλλά ούτε και ανάλογη για την επίτευξη των στόχων του άρθρου 5.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς—

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

A. Η κοινοποιηθείσα ατομική ενίσχυση με τίτλο «Αρχή Ηλεκτρισμού Κύπρου – απαλλαγή από τέλη χαρτοσήμου και φόρο ακίνητης ιδιοκτησίας » συνιστά δημόσια ενίσχυση, σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η ενίσχυση αυτή δεν εγκρίνεται για τους λόγους που αναφέρθηκαν στο Μέρος 3 της παρούσας απόφασης.

Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων αντιβαίνει προς τις διατάξεις του Νόμου. Ως εκ τούτου, εκδίδεται αρνητική απόφαση. Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα εξακολουθεί να ισχύει το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε θα πρέπει να καταργηθεί.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων.

Λευκωσία, 17 Μαρτίου 2003.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

E.Δ.Ε.: 25.06.002. 197 (83.1.2.14.2.2.11)